

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราทำบุญกุศลนะ ทุกคนชาวพุทธนี้ว่าทำบุญกุศล ทำบุญมากมาย ทำไมบุญมันไม่ตอบสนอง เราพยายามทำบุญกุศลเพื่อจะให้มันบุญกุศล เพื่อตอบสนองเรา เพื่อให้เรามีความสุข มีความสุขในชีวิตนะ

ในชีวิตทุกคนปรารถนาความสุข ไม่ปรารถนาความทุกข์เลย แต่ความทุกข์มันก็ขัดข้อง हमองใจไปตลอด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกให้มีทาน มีศีล มีภาวนา ถ้ามีทาน มีการสละออก ฝึกฝนใจตัวเอง ใจตัวเองต้องฝึกฝน ฝึกฝนเพื่อให้มีการสละออก เวลามันขัดข้อง हमองใจจะได้สละออก มีศีลเพื่อปกป้องเรา นี่มีศีล ถ้ามีศีล ศีลย่อมคุ้มครอง ศีลธรรมย่อมคุ้มครอง ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรม ถ้าเรามีศีลมีธรรมตามความเป็นจริงนะ เรามีศีล ๕ โดยบริสุทธิ์ เราไม่เคยไปลักทรัพย์ของใคร เราไม่เคยเบียดเบียนใคร นี่คุ้มครองเรา คุ้มครองว่าจะไม่มีสิ่งใดมากระทบกระเทือนเราเลยถ้าเรามีศีล

ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครองเด็ดขาดเลย แล้วถ้ามีสมาธิด้วย คนนั้นจะสงบเสงี่ยมมาก คนนั้นจะรักษาใจของตัวเองมาก เพราะใจของตัวเองจะทำให้มีความสงบ ขึ้นมานี้แสนยาก เพราะว่ามันจะสงบได้ มันพุ่งชานของมันตามอำนาจของกิเลสในหัวใจ แล้วเราพยายามทำให้สงบ มันต้องอาศัยสัปบายะ อาศัยสิ่งต่างๆ แล้วถ้าเราออกไปกระทบกระเทือนกับคนอื่น ออกไปพุ่งชาน มันจะรักษาสິงนั้น พยายามรักษาสິงแวดล้อมของใจให้มันมีความสงบเข้ามา ให้มันมีความสุขใจ นี่คือศาสนา

แต่ถ้าศาสนาปฏิรูป เขาทำขึ้นมาเพื่อความถูกต้องของเขา ความถูกต้องนะ ถูกต้องของโลก เห็นไหม ถ้าโลกเจริญเรา เราชาวพุทธ เราชาวเอเชีย เราจะภูมิใจมากกว่าทางเอเชียเรา ทางตะวันออก ศีลธรรมวัฒนธรรมเจริญ ทางตะวันตก ประเทศของเขาเกิดใหม่ เขาสร้างใหม่ สมัยที่เอเชียนี่เจริญ

ของเขายังอยู่ถ้ำกันอยู่เลย แต่เพราะเขาอยู่ในภูมิประเทศอย่างนั้น เขาต้องพยายามค้นคว้าของเขา วิทยาศาสตร์ของเขาถึงเจริญมาก เพราะอะไร เพราะการดำรงชีวิตของเขา แล้วเขาแผ่ เขาทำเป็น บริษัทข้ามชาติมาเพื่อจะให้สินค้ามาทางตะวันออกเรา ทางตะวันออกเราน่าจะภูมิใจ บ้านเรือน อยากรู้ก็อยู่ได้ กระต๊อบห้องหอเราก็อยู่ของเราได้ เว้นไว้แต่บางประเทศที่มันมีหิมะตก มันต้องอาศัยความอบอุ่น

แต่ทางตะวันตกส่วนใหญ่เขามีความหนาวของเขา เขาต้องพยายามรักษาของเขา อาหารก็ไม่เหมือนกัน สิ่งต่างๆ ก็ไม่เหมือนกัน ความไม่เหมือนกัน เวลาเข้ามา เราก็ตื่นไปกับเขา เห็นไหม ของเรามีอยู่แต่เรามองไม่เห็น เราเห็นของเรามันอยู่ใกล้ตัว ใกล้เรา ความเคยชินของเรา เราถึงว่าของเราเลยกลายเป็นของธรรมดาไป แต่ถ้ามีของคนอื่นเข้ามา เราจะว่าของนั้นมีคุณค่าประโยชน์มาก

อันนี้ก็เหมือนกัน ศาสนาของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางมา ๒,๐๐๐ กว่าปี แต่ถ้ามีสิ่งใด ธรรมและวินัยนี้เป็นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เพื่ออะไร? เพื่อจะให้เราเข้าถึงหลักความจริงจากหัวใจใจ แต่ถ้าเป็นสิ่งที่เปื้อนเปลือก การประพฤติกฎปฏิบัติธรรม การประพฤติกฎปฏิบัติธรรมเพื่อความเจริญรุ่งเรือง คนประพฤติกฎปฏิบัติมาก คนสนใจมาก ทำเป็นพิธีกรรมมาก

เวลาเราไปประพฤติกฎปฏิบัติ คนนั้นจะเข้าใจนะ มันต้องวิเวก เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ให้ไปแบบนอแรด แรดมีนอเดียวนะ ควรรู้แบบนอแรด นี่ศากยบุตร เห็นไหม คนไปสอง ไปสาม ไปมากขึ้น มีความคลุกเคล้าคลุกกลิ้งกันไป อย่างนี้ไม่เป็นการเห็นแก่ตัวหรือ คนเราต้องออกปฏิบัติคนเดียวหรือ ไม่ต้องเอาหมู่คณะหรือ

เอาหมู่คณะ แต่เมื่อผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะคุ้มครองใจดวงนั้นแล้ว ผู้ที่ประพฤติธรรม ใจดวงนั้นเป็นธรรมขึ้นมา สิ่งใดที่ออกมาจากดวงนั้นมันจะเป็นธรรมหมด ถ้าเป็นธรรมนะ แต่ถ้าผู้ปฏิบัติเป็นพิธีกรรม ปฏิบัติเพื่อชื่อเสียง เพื่อสักการะ เพื่อสถาปนาบรรดาศักดิ์ สิ่งนี้มันจะฝัง มันจะเกาะกุมใจ แล้วคิดสิ่งใดมันก็จะคิดเพื่อสิ่งนั้น กับคนที่มีความสะอาดบริสุทธิ์ของใจจะรักษาสิ่งนั้น

“ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครองใจดวงนั้น” มันเป็นการพิสูจน์กัน เวลานี้มันเป็นการพิสูจน์กันนะว่า ธรรมะ ธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ กับธรรมปฏิรูป สิ่งใดจะเป็นไป แต่โลกมองไม่เห็นนะ

เขาเอาออกมาจากอินเทอร์เน็ตเมื่อวานนี้เอามาให้ดูนะว่า ตอนนี้เขาสั่งห้ามนะ เขาใช้อำนาจรัฐสั่งห้ามทางอีสานว่าไม่ให้ออกเทศน์ของหลวงตาเลย จะไม่ให้ออก จะปิดกั้นทั้งหมด นี่ทำไมเขาต้องกลัวละ สิ่งที่เป็นจริงมันก็ต้องออกมาตามความเป็นจริงสิ มันต้องเผยออกมาทั้งสองฝ่าย ขวากับคำ แล้วให้คนที่ต่างซ้ายกับขวา แล้วให้คนพิสูจน์กันว่าสิ่งใดมันถูกมันผิดใจ ถ้าสิ่งใดมันถูกมันผิด อยู่กับการตัดสินของผู้ที่รับข่าวสาร แต่นี่ข่าวสารออกข้างเดียวไง ข่าวสารออกข้างเดียวว่าถูกต้องตามกฎหมาย ถูกต้องตามสิ่งต่างๆ ทั้งหมด

เราก็ออกกฎหมายขึ้นมาว่ามันถูกต้อง ถูกต้องตามแบบทางวิทยาศาสตร์ ทางโลก วิทยาศาสตร์สิ่งนี้ เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัตินี้ก็เป็วิทยาศาสตร์ แต่เป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตที่เป็นความลึกลึบมหัศจรรย์กว่าสิ่งนั้นอีก แล้วสิ่งนั้นถ้ามันยืนตัวได้ เราเอาสิ่งหยาบๆ ขึ้นมาครอบคลุมสิ่งนั้น เหมือนกับเด็ก เด็กมันจะบอกพ่อแม่ว่าต้องทำสิ่งนั้น ต้องทำสิ่งนั้น แต่พ่อแม่มีประสบการณ์มาบอกว่า สิ่งนั้นเวลาเด็กโตขึ้นมา เด็กนี้เป็นพ่อแม่ก็จะไปสอนลูกอย่างนั้นว่าสิ่งนี้ไม่ควรทำ สิ่งนี้ไม่ควรทำ ถึงเวลาแล้วเขาจะรู้โดยธรรมชาติของเขา

เหมือนกับคนโบราณบอกว่าอย่ากลืนเมล็ดผลไม้นะ ถ้ากลืนเมล็ดผลไม้นี้ไปในท้องแล้วมันจะงอกบนหัวนะ เห็นไหม เด็กมันก็ไม่เข้าใจ เด็กมันไม่เข้าใจว่ามันจะเป็นไปได้อย่างไร ทำไมคนแก่พูดไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์เลย แต่เด็กมันเด็กเกินไปไง มันไม่ยอมรับรู้สิ่งต่างๆ มันไม่รับรู้สิ่งที่เป็นวิทยาศาสตร์ มันก็ว่าสิ่งนั้นไม่ได้ พอสิ่งนั้นไม่ได้ มันก็ต้องเอาสิ่งใดๆ ที่ว่าพูดให้เขาเข้าใจก่อน แต่พอมันโตขึ้นมาเขาก็รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์ขึ้นมาเพื่อจะไม่ให้กลืนเมล็ดผลไม้นี้ไป มันจะติดคอ มันจะทำให้เราเสียชีวิตได้ แต่จะบอกอธิบายให้เด็กเข้าใจไม่ได้ ก็ต้องมีวิธีการเหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติบางอย่างมันเป็นเรื่องของความหยาบๆ มันบอกกันไม่ได้ สิ่งที่ว่าสิ่งนี้จะเป็ประโยชน์ อย่างเช่น ภาวนามยปัญญามันเกิดขึ้นมาได้ได้อย่างไร ปัญญาอย่างนี้เกิดอย่างไร ปัญญาอย่างนี้จะเกิดขึ้นมาได้ได้อย่างไร แล้วปัญญาอย่างนี้เราจะคิดได้อย่างไร เห็นไหม จินตมยปัญญายังคิดได้ ยังใคร่ครวญได้ สิ่งนี้มันจะเกิดขึ้นมาต่อเมื่อคนนั้นเข้าไปประสบกับสิ่งนั้น สิ่งนั้นจะเกิดขึ้นมามันต้องอาศัยกรรมอาศัยวินัย อาศัยสิ่งที่ว่าไปแบบนอแรด

เวลาเราจำเป็น สังเกตได้ไหม เราทำอาหารในครัวของเรา แล้วลูกเรามากวนเรา อาหารนั้นมันจะพะวักพะวนไหม เช่น ไฟในเตามันกำลังร้อนมาก เรากำลังทำอาหารอยู่ แล้วเด็กมันก็มางองแงๆ อยู่ข้างเรา อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติเนะ หัวใจเรามันกำลังเข้าด้ายเข้าเข็มนะ

มันต้องออกไปแบบนอแรด ต้องการความสัจ ต้องการความวิเวก ต้องการคนคนเดียว กำลังได้เสีย กำลังประพฤติปฏิบัติในหัวใจ ในหัวใจมันกำลังจะเป็นไป มันต้องอาศัยสิ่งนั้น อาศัยสิ่งนั้น มันถึงบอกมันเป็นไปได้อย่างไร ทำไมต้องหลบหลีกไป

เราศึกษา เราค้นคว้าของเรา มีนักวิชาการ มีนักปราชญ์สั่งสอนขนาดนี้ยังเป็นไปไม่ได้ นี่มันเรื่องของโลก เรื่องของโลกคือเรื่องของสุตมยปัญญา สิ่งที่เป็นสุตมยปัญญาคือการศึกษาเล่าเรียนมาจากครูบาอาจารย์ ศึกษาเล่าเรียนมา จำสิ่งนี้มา มันก็เป็นความที่ที่เราให้ฉลาดนะ ฉลาดขึ้นมา คนเราไม่รู้สิ่งใดเลย พอฟังสิ่งใดไปมันก็ลึกลับสงสัย แต่ถ้ามันมีข้อมูลในหัวใจ สิ่งใดเกิดขึ้นมาเราก็เอาความรู้ของเราเข้าไปจับ เข้าไปเปรียบเทียบ เราก็ไม่ติดไปกับกระแสโลก

ผู้มีธรรมหยาบๆ มันก็ไม่ติดไปกับกระแสโลก แต่ถ้าผู้ที่มีธรรมที่ละเอียดเข้าไปละ สิ่งที่เกิดขึ้นมันเกิดดับๆ สิ่งนี้มันเป็นสมมุติ สิ่งที่เป็นสมมุติมันมีจริงตามสมมุติ สิ่งนี้เป็นอนิจจังทั้งหมดเลย สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบัญญัติขึ้นมา ให้เป็นบัญญัติขึ้นมา ให้เป็นสื่อกลาง เป็นสากลใจ เป็นสากลระหว่าง ๓ โลกธาตุ

มีเทวดาอยู่ในสวรรค์ อยู่กับพระอินทร์นะ เขามีแสงสว่างมากเพราะอะไร เพราะเขาได้เคยทำบุญกับพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ มา แล้วพระอินทร์ขึ้นไปปกครองเขา แต่แสงสว่างสู้เขาไม่ได้ ถึงต้องมาไล่บาตรกับพระกัสสปะ นี้อยู่ในพระไตรปิฎก อยากจะไล่บาตรกับพระกัสสปะ พระกัสสปะเข้าสมาบัติอยู่ในป่า แล้วถึงเวลาออกบิณฑบาต จะออกบิณฑบาตกับคนจน คนทุกข์คนยากเขาไม่มีโอกาส คนที่มีศรีสุขเขามีโอกาส ใครๆ ทางโลกเขาก็เียนยกกันอยู่แล้วว่าเขาคนนี้มีศรีสุข คนนี้ใครก็อยากจะปรารภนา ใครก็อยากจะคบเป็นหมู่เป็นเพื่อน เห็นไหม โอกาสเขามีมหาศาลเลย

แต่พระกัสสปะว่าสิ่งนั้นเขามีอยู่แล้วในเรื่องของเขา เวลาออกจากสมาบัติ ไปโปรดคนทุกข์คนยาก ไปโปรดช่างทอหูก ไปโปรดอย่างนั้นเพื่อให้เขามีโอกาสได้ทำบุญกุศลของเขา พระอินทร์ก็แปลงตัวไป แปลงตัวมาเป็นคนทุกข์คนเข็ญใจ แต่เศรษฐี แล้วเป็นพระอินทร์ด้วย จะแปลงนี้แปลงอย่างไรมันก็ได้แต่เปลือกใจ แต่ความเป็นจริงเวลาไล่บาตรขึ้นมา พอไล่บาตร พระกัสสปะเห็นอาหารที่ไล่บาตรมา “คนนี้ไม่ใช่คนจน” ถึงกำหนดจิตดู ถึงเห็นว่าเป็นพระอินทร์

“มหาบพิตร มหาบพิตรอย่าขี้โกงสิ เราจะมาโปรดคนจน มหาบพิตรมาฉกฉวยโอกาสของเขาทำไม”

พระอินทร์บอกว่า “เรานี้คนจน จนมากมาย”

“จนเพราะอะไร”

“เพราะเทวดาที่เราปกครองอยู่เขามีสมบัติมากกว่าเรา เราปกครองเขาได้อยู่ แต่มันเสียศักดิ์ศรี”

เห็นไหม ถึงเป็นพระอินทร์มันก็ถือว่าเป็นเรื่องของโลก เรื่องของศักดิ์ศรี เรื่องของความ เป็นไป ก็ต้องการมีบุญกุศลให้มากกว่าเขา นี่มาใส่บาตรพระก็สละเพื่อสิ่งนั้น

สิ่งที่ว่าบุญบุญดี บุญบุญดีมาอย่างนี้ไง บุญบุญดีมาว่าเป็นกลาง เวลาเทวดาจะมาฟังเทศน์องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่จะเทศน์เรื่องอะไร จะเทศน์สูตรไหน เป็นภาษาบาลี หลวงปู่มั่น ใน ประวัติหลวงปู่มั่นก็เหมือนกัน หลวงปู่ชอบก็เหมือนกัน เทวดามาฟังเทศน์นะ มาขอฟังเทศน์ ว่าจะ ขอฟังอย่างนั้น ทำไมเทวดาถึงต้องมาฟังเทศน์ เทวดาสูงกว่าเรา เทวดามีความสุขมากกว่าเรา

มีความสุขมากเหมือนกับคนที่ว่าทำบุญกุศลมาก เขาได้สถานะอย่างนั้น เหมือนกับคนเข้า รับราชการ เป็นหัวหน้า ถ้าเป็นราชการเป็นหัวหน้ามันจะมีสถานะอย่างนั้น เทวดาเขาเกิดสถานะ นั้น แต่เขาก็ไม่รู้สิ่งที่ว่าเป็นเรื่องอริยสัจใจ เขาต้องมาฟังเทศน์ เทศน์เพื่อจะชำระจิตใจของเขา เพื่อ จะเอาสิ่งนั้นเข้ามาชำระใจของเขา

เขาถึงว่าเป็นบุญบุญดี สิ่งที่เป็นบุญบุญดี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็พระองค์ก็แล้วแต่ จะบุญบุญดีสิ่งนี้ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างๆ เวลาทำบุญกุศลมันจะสื่อถึงกันหมด มันจะเข้าถึงในวัฏฏะ วนไปถึงกันหมด

พอพูดถึงเทวดา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะออกประพฤติ ปฏิบัติ ในลัทธิต่างๆ เขาบอกว่าเขาเป็นพระอรหันต์ เขาเป็นพระอรหันต์ เขามีธรรมอยู่แล้ว เขา เป็นพระอรหันต์อยู่แล้ว เขาว่าของเขาอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเข้ามาในหัวใจของสัตว์ โลกนี้

สิ่งที่สิ้นสุดของใจคือพระอรหันต์ คือพระนิพพานที่พ้นออกไปจากโลก แต่ทุกคนก็ คาดหมายเอา ทุกคนดันเดาเอา เวลาจิตมันติดกระทบกับสิ่งใด ความว่างสิ่งใด ปล่อยสิ่งใด มันก็ว่า

อย่างนั้น เจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาฬารดาบส ได้สมบัติ ๘ อาฬารดาบสบอกเลย “นี่ความรู้เสมอเราเป็นศาสดาสอนได้”

แต่เจ้าชายสิทธัตถะบอกว่า อันนี้มันเป็นความสงบเฉยๆ กดไว้เฉยๆ มันไม่ได้ชำระกิเลสออกไป ถึงว่าไม่สนใจกับสิ่งนั้น ถึงต้องออกค้นคว้าด้วยตัวเอง จนเกิดอัสวักขญาณ ชำระกิเลสออกจากใจ สิ่งนี้เป็นธรรม สิ่งที่เป็นธรรมมันต้องเป็นไปตามการพิสูจน์กัน ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง แต่เวลาคุ้มครอง คุ้มครองใจดวงนั้น คุ้มครองโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ใจดวงนั้นจะไม่มีความทุกข์เข้าไปเจือกับสิ่งนั้นเลย

แล้วผู้ที่เป็นธรรมออกไปขวางโลกทำไม ออกไปยุ่งวุ่นวายกับโลกทำไม นี่ออกมาวุ่นวายกับโลกก็เพราะว่าสิ่งนี้ใจ สิ่งที่ว่าต้องการให้คนก้าวเดินถึงสิ่งนี้ได้ ต้องการสงวนรักษาสิ่งที่เป็นถนนหนทางไว้ให้รลราใจ ใครมาก็แล้วแต่ ปลุกบ้านขึ้นมาก็ขวางถนน ใครมาก็ปลุกบ้านขวางถนน ปลุกบ้านขวางถนน ปลุกบ้านขวางถนนแล้วรถมันก็ไปไม่ได้ แล้วมันก็จะมีปัญหาไป

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าเขาถูกกฎหมาย มันถูกกฎหมาย กฎหมายใครเป็นคนเขียน กฎหมายเป็นสภาวะแบบใด นี่มันถึงว่าให้พิสูจน์กัน แต่ปัจจุบันนี้มันจะพิสูจน์ธรรมกับสิ่งที่ว่า เป็นธรรมปฏิรูป จะว่าไม่ใช่ธรรม มันก็ว่าเป็นเขาว่าความถูกต้องใจ ความถูกต้องของเขา แล้วให้กาลเวลาพิสูจน์ เราต้องมีสติสัมปชัญญะ แล้วมองไปว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนี้มันเกิดขึ้นมา ครั้นพุทธกาลก็เกิด สิ่งนี้เกิดขึ้นมาตลอดเลย เพราะครั้งพุทธกาล เรื่องการตีความธรรมวินัยต่างกัน ถึงแตกออกไปเป็นลัทธิต่างๆ

พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๑๐๐ กว่าปี ก็แตกเป็น ๑๘ นิกายออกมา ไปเรื่อยๆ มหายานก็แตกกันออกไป แตกกันออกไป เพราะความเห็นต่าง แต่ความเห็นต่างเมื่อเข้าที่ประชุม แล้วควรจะจบในที่ประชุม แต่ว่าเข้าในที่ประชุมไม่ได้ เพราะเขาไม่ยอมรับสิ่งที่เข้าที่ประชุม ถ้าเข้าที่ประชุมได้ นี่ไม่ยอมรับ เพราะฝ่ายตรงข้ามที่คัดค้านนั้นเขามีโผของเขา เขามีสิ่งที่เขาจะเป็นโผ จะเป็นอะไร เราต้องลากออกมาต่อหน้าสาธารณะก้านัลให้เขาเห็นว่าคนคนนั้นมีอะไรอยู่ในหัวใจ

สิ่งที่พูดออกมาจากใจ เห็นไหม หลวงตาบอกว่า ธรรมเกิดมา ความก็กะนอง จิตคิดอย่างใดมันแสดงออกอย่างนั้น คนที่มีความคิดอย่างไร สิ่งที่แสดงออกมา ออกมาจากสภาวะแบบนั้น ถ้าเขามีโผอยู่ในใจ เวลาเราคุยกัน เราลากออกมาได้เลย ประจักษ์เขาต่อหน้าสาธารณะก้านัลให้เขาได้

อายุไปสิ แต่ไม่อย่างนั้น พุคอยู่ฝ่ายเดียว อีกฝ่ายหนึ่งต้องห้ามด้วย อีกฝ่ายหนึ่งต้องกดไว้ไม่ให้ฝ่ายนั้นพุค แล้วก็ว่าถูกต้องตามกฎหมาย ถูกต้องตามกฎหมาย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับพระอานนท์ไว้แล้วว่าคนโง่มากหรือคนฉลาดมาก หนึ่ง เวลาคนจะไปสวรรค์ เหมือนเขาโคกับขนโค อันนี้ก็เหมือนกัน สิ่งนี้มันเป็นไปได้ สิ่งที่ว่าโลกมันเป็นไปได้ แต่ธรรมความเป็นจริงมันละเอียดเกินไป มันละเอียดมากจนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ จนท้อพระทัย “จะสอนใครได้ จะสอนใครได้ จะสอนใครอย่างไร ใครรู้ได้อย่างไร” จนท้อพระทัย จนพรหมต้องนิมนต์ ออกมานิมนต์ว่าโลกนี้จะมีดับบอดแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วจะไม่สอน เพราะมันละเอียดอ่อนมาก มันละเอียดอ่อนจนเป็นไปได้ นี่ธรรมความเป็นจริงในศาสนาเราประเสริฐอย่างนั้นนะ

ในศาสนาต้องมีทาน มีศีล มีภาวนา เราทำทานของเรา เพื่อบุญกุศลของเรา บุญกุศลเพื่อให้เกิดสุข เพื่อตักตักได้ยากต้องมีความเป็นไปได้ ทุกระดับขั้น ระดับศีลขึ้นมาทีมนักปฏิบัติแล้วทำสมาธิ ปัญญาขึ้นมา เกิดขึ้นมาอย่างนั้น มันละเอียดอ่อนอย่างนั้น แล้วเราเข้าไม่ถึงใจ เราเข้ากันได้แค่ทาน ใครเข้าวัดใครทำทาน คนนั้นเป็นคนดี ในวัดทะเลและเบาะแวงกันแบ่งกักแบ่งฝ่าย มันเป็นเรื่องของกิเลสใจ เวลาให้ทาน กิเลสมันก็เหนียวใจดวงนั้น

น้ำเวลามันขึ้น สวะมันก็ขึ้นสูง น้ำมันลงต่ำ สวะมันก็ลงต่ำ ทุกคนมีกิเลสหมด ในหัวใจทุกคนมีกิเลสหมด เจ้าชายสิทธัตถะเกิดมาก็มีกิเลส แต่ประพฤติปฏิบัติจนอาสวกษัตริย์ชำระกิเลสขาดออกไปจากใจ กิเลสขาดออกไปจากใจแล้ว สวะอันนั้นไม่มี แต่ความเป็นไป ขณะที่ว่าโลกเขาเป็นไปอย่างนั้น โลกเขาเป็นไป เขาไปทำผิด เราจะปวดหรือไม่ปวด ทำไมเวลาห้ามญาติ ที่ว่าญาติรบกัน พระพุทธเจ้าก็ไปห้าม ห้ามตลอด ห้ามตลอด ทำไมไปห้ามละ ทำไมไม่ปล่อยวางละ สิ่งที่ว่าห้ามนั้นเพื่อโอกาสใจ สิ่งที่เป็นไปได้ สุดท้ายเขาก็มีปัญหาเหมือนกันเพราะว่ามันเป็นกรรมของแต่ละบุคคล

นี้ก็เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางศาสนาไว้ว่า ๒,๕๐๐ ปี ศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก เราประพฤติปฏิบัติมา เราเกิดมาท่ามกลางศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก แต่ต่อไปมันจะเป็นอย่างไร เราจะส่งต่อลูกหลานเราอย่างไร เราจะส่งต่ออย่างไร ครูบาอาจารย์จะปกป้องสิ่งนี้ได้อย่างไร แล้วเราทำไป ถึงจะบอกว่า ธรรมกับธรรม แล้วดูกันว่าผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ให้มันย้อนกลับมาที่เราใจ

เวลาเราทำบุญกุศล เราทำ ทำไมบุญกุศลไม่เห็นกลับมาที่เรา ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว
ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง ธรรมย่อมชนะอธรรมโดยแน่นอน เอวัง